

ТИПОГРАФІКА

□ Список літератури з дисципліни ТИПОГРАФІКА

- 1. Мак-Кью, Клаудия. Допечатная подготовка. Реальный мир.:Пер.с английского.- М.: ООО» И.Д.Вильямс, 2007.-368 с.
- 2. Савін В. Типографіка/В.Савін - Київ : Вересень, 2003. -320 с.
- 3• «Типографіка. Шрифт, верстка, дизайн» Джеймса Феличи.
- 4• «Нова типографіка. Керівництво для сучасного дизайнера» Яна Чихольда.
- 5• «Зразки шрифтів» Яна Чихольда.
- 6• «Типографіка. Порядок і хаос» Володимира Лаптева.
- 7• «Жива типографіка» Олександри Королькової.
- 8• «Типографіка кольору. Практикум. Як вибрати шрифт» Тімоті Самара.

□ ВСТУП

- Типографіка – це оформлення текстів.
- Наука (чи мистецтво) про те, як зробити текст красивим, зручним, читабельним.
- Ще давно, коли книги, журнали, газети та інші друковані видання набиралися в типографії свинцевими формами, набірщики звернули увагу, що по-різному набрані тексти виглядають по-різному з точки зору краси та зручності читання. І вони стали більше уваги приділяти деталям набору: слідкувати за відступами, абзацами, ритмами та іншими параметрами тексту.
- З розвитком комп'ютерної техніки та появою дизайнерського програмного забезпечення в розпорядженні сучасного типографа маса

можливостей: розташування та структурування тексту (композиція), відступи, вибір шрифтів, кегля, кольору, кернінгу, інтерліньяжу, виділення, обробки ілюстрацій та ще маса різних можливостей.

ЗАДАЧІ ТИПОГРАФІКИ

Типографіка стала невід’ємним елементом дизайну і так само, як і дизайн, вирішує дві задачі: **функціональну та естетичну**.

Функціональна: зробити текст зручним для сприйняття. Це значить читачу повинно бути легко читати і знаходити необхідну інформацію; очі не повинні втомлюватись від читання, текст повинен виглядати гармонійно та акуратно, не дратувати, не відволікати.

Естетична задача вирішується в більшій мірі паралельно – грамотно оформлений текст вже сам по собі виглядає красиво.

Графічні дизайнери пішли далі і вирішили використати типографіку в якості основного виразного інструменту. Сьогодні існує цілий напрям дизайну, який базується практично на одній типографіці. Це картини із текстів. Але це краще бачити, чим читати.

5.5

Основні правила типографіки

- В різних книгах та наукових статтях про типографіку автори дають багато різних рекомендацій, порад, правил. Все це можна знайти в інтернеті. Давайте проаналізуємо одну з таких статей, в якій автор приводить 10 правил типографіки.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №1

АНАЛІЗ ДРУКОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ

- **Мета:** Набути знання і уміння розрізняти особливості і вимоги, які існують в різновидах друкованої продукції
- **Матеріали:** сторінки підручника, художньої літератури, довідника, казки, журналу, газети.
- **Зміст роботи:** виконати повний аналіз
  - - вид верстки;
  - - кількість знаків у рядку;
  - - прийоми виділення;
  - - кегль шрифту;
  - - накреслення шрифту;
  - - інтерліньяж;
  - - спосіб виділення абзаців;
  - - пробіл між словами;
  - - застосування кількох гарнітур;
  - - характер побудови початкової та кінцевої полоси;
- Результати подаються письмово.

- Вид верстки

□ Класифікується по 4 ознаках.

1. Верстка за видом видання:

- книжно-журнальна
- газетна
- акцидентна (афіші, оголошення, реклами)

2. По конфігурації матеріалу:

- пряма (прямокутник – колонки однакові по висоті). Для книг, підручників, деяких газет та журналів.

- ломана (матеріали ступеневої форми, колонки різні по висоті). Газети, сторінки модних журналів.

3. По розташуванню матеріалу відносно центра полоси:

- симетрична
- асиметрична

4. По розташуванню текстового та ілюстративного матеріалу:

- відкрита (зображення зверху чи знизу кожної полоси)
- замкнута (зображення всередині тексту, торкається двома чи трьома сторонами)

- глуха (зображення всередині тексту і торкається чотирма сторонами)
- врозріз (текст – фото – текст)
- на полях (невеликі зображення на полях)

□ Кількість знаків у рядку (штук)

□ Прийоми виділення в тексті:

- великими літерами слів
- розрідженням (виділяють окремі слова та короткі фрази)
- підкресленням (окремі слова і фрази)
- курсивом
- жирнішим
- іншим кольором

Кегль шрифту (1 пункт=0,356мм)

Накреслення шрифту

Існує 4 типи накреслень, які залежать від зміни символів:

- за нахилом (пряме, похиле, курсив)
- за насиченістю (світлі, напівжирні, жирні)
- за щільністю (стиснуті, нормальні, широкі)
- за заповненістю (контурні, відтінені, заштриховані)

Інтерліньяж — міжрядковий пробіл, відстань по вертикалі між двома базовими лініями рядків.

Спосіб виділення абзаців

Пробіл між словами

Кількість гарнітур (гарнітура — група шрифтів, однакова за характером рисунка, що різняться кеглем та накресленнями)

Характер побудови початкової та кінцевої полоси

Види друкованої продукції

- Журнал
- Газета
- Книги
- Постери

- Журнал – друковане періодичне видання
- Журнали, як і газети, поділяються на декілька типів [джерело?]:
  - за періодичністю виходу — переважно не буває щоденних журналів, а щотижневі і щомісячні, деякі виходять навіть раз на кілька місяців;
  - за форматом;
  - за тематикою — літературні, мистецькі, наукові, науково-методичні (Комп'ютер у школі та сім'ї), сатиричні, релігійні, політичні тощо;
  - за характером, по характеру подачі інформації;

- пов'язані з фахом (Бібліотекар, Робітниця, Бджільництво тощо)
- орієнтовані на певний вік (Юний натураліст, Юний художник, Юний технік, Студентський меридіан)
- Часописи, що висвітлюють діяльність якихось організацій — культурних, релігійних (Кур'єр ЮНЕСКО, Культурно-просвітницька робота, Новий світ мистецтва, Столиця і садиба).
- Газета –періодичне видання (засіб ЗМІ)

- Постер – від англ. розвішувати, розклеювати. Це плакати, афіші, реклами, настінні календарі, репродукції.
- Плакат – різновидність графіки, помітне великоформатне зображення, яке супроводжується коротким текстом, виконане в агітаційних, рекламних чи навчальних цілях.

- Афіша – графічне видання, що містить інформацію про певний культурний захід. Це крупно кегельна шрифтова композиція, в якій вказується число, час і місце проведення якого – небудь громадського заходу.
- Оголошення – повідомлення про продаж, навчання, роботу і т.п.

- Реклама – спеціальна інформація, з метою отримання прямого чи опосередкованого прибутку від рекламного продукту.
- Прайс – лист – перелік продукції та цін
- Меню – презентація пропонованих страв і напоїв

